

Świat

29945
III

Nr specjalny

Rok III

Katowice, 19 stycznia 1947 r.

GÓRNIKA

CZASOPISMO POŚWIĘCONE SPRAWOM POLSKIEGO GÓRNICTWA WĘGLOWEGO

ZIEMIE ODZYSKANE

przyszłość Polski

wywalczyć i utrzymać
BŁOK DEMOKRATYCZNY

Oddając swój głos na tę listę głosujesz:

za utrwaleniem na zawsze granic Polski na Odrze, Nysie Łużyckiej i Bałtyku

Podane wyżej hasło wyborcze Bloku Demokratycznego na pierwszy rzut oka wydaje się dziwne i jakby nielogiczne. Ledwie spojrzymy na to hasło, a już nasuwają się wątpliwości i pytania: Co mają nasze granice do sprawy wyborów? Przecież wybory do Sejmu Ustawodawczego to sprawa polityki wewnętrznej kraju, a granice to już polityka międzynarodowa. Dlaczegoż więc głosując na listę Nr 3, na listę wysuniętą przez Blok Stronnicтво Demokratycznych popieramy jednocześnie sprawę utrwalenia naszych granic na Odrze, Nysie i Bałtyku? Wszystkie te wątpliwości rozwiewają się jednak niesłychanie szybko, gdy zechcemy pomyśleć przez chwilę nad problemem, gdy zechcemy nieco wnikliwiej wejrzeć w istotę nadchodzących wyborów. Wynik wyborów z 19-go stycznia to tylko pozornie sprawa wewnętrzna. Od tego przecież jaki będzie nasz parlament, jaki będzie rząd zależny nie tylko to co się będzie działo w kraju, ale i to jaką linię wytyczną nakreśliły sobie do postępowania na arenie międzynarodowej. Dotychczasowy Rząd Polski Demokratycznej broni nienaruszalności ustalonych na konferencji Poczdamskiej zachodnich granic Polski.

Zwycięstwo Bloku Demokratycznego zapewni kontynuowanie tej linii programu narodowego, tym bardziej, że Rząd Jedności Narodowej, twórca sojuszu polsko-radzieckiego, potrafił zapewnić sobie w tej najistotniejszej dla przyszłości Polski kwestii poparcia Rządu ZSSR. Zastanówmy się przez chwilę co by było, gdyby zwycięstwo w wyborach przypadło przeciwnikom Bloku Demokratycznego. Polityka zagraniczna rządu, składającego się ze zwolenników P. S. L-u zwękslowałaby zupełnie wyraźnie, zwracając się w pierwszym rzędzie w stronę swoich anglosaskich popleczników.

I znowu pozory mogą wprowadzić kogoś w błąd. Bo niby cóż w tym złego, że oprzemy się na Anglii? Przecież oficjalnie biorąc to są nasi przyjaciele. Tak tylko, że przyjaźń ta trwała w okresie walk powietrznych o Anglię, w okresie kiedy lotnicy polscy bronili Anglii przed zagładą. Później dziwnie szybko przeminęła z wiatrem. Później nastąpiły sławetne przemówienia mężów stanu, którzy zapalali miłością do Niemców i tą nową sympatią się kierując, zaatakowali nasze granice zachodnie. Przecież to Anglia gości u siebie

Schumachera, który korzystając z tej okazji bredzi dzień i noc o krzywdzie niemieckiej wynikłej skutkiem przepędzenia ich za Odrę i Nysę. Dziwnie kruchą okazała się przyjaźń Anglików. Dziwnie szybko zapomniano za kanalem o Monte Casino. Czy na takiej dwulicowej przyjaźni wolno nam budować przyszłość Ojczyzny?

Wybory polskie nie są tylko sprawą wewnętrzną. Na tle tych wyborów Anglicy próbują wygrać swoje atuty antyradzieckie. Do tego nam dopuścić nie wolno. Polska, kraj który zabiega o pokój, który szuka przyjaźni u wszystkich swoją za to ofiarowując, musi jednak odróżniać plewy od ziarna i zaufaniem darzyć istotnych przyjaciół — Związek Radziecki. Tu nie spotka nas zawód. Tu możemy być pewni poparcia w obronie najżywniejszych naszych interesów, w obronie granic zachodnich. Teraz już chyba wszystko się wyjaśniło. Będziemy głosować na takich ludzi, których celem jest umocnienie polskości nad Odrą i Nysą, będziemy głosować na listę Bloku Demokratycznego, bo tylko w tej liście widzimy swoją jasną i szczęśliwą przyszłość.

GÓRNICY KANDYDUJĄ NA POSŁÓW**Okręg wyborczy Nr 40**

(m. Katowice, Chorzów, pow. Katowice, Rybnik).

Wojas Paweł, PPR, górnik CZZG — Zarząd Główny
 Labus Wiktor, PPR, robotnik kop. Janów
 Macura Antoni, PPS, górnik, Katowickie Z. P. W.
 Hałas Stanisław, SD, górnik, kop. św. Barbara, Chorzów
 Gunia Stefan, górnik, Zw. Zaw. Katowice
 Bobek Wilhelm, PPS, ekonomista, Mikołowskie Zj. P. W.
 Zurawski Zygmunt, PPR, maszynista, kop. Katowice
 Morgoń Stanisław, górnik, CZZG — Zarząd Główny

Okręg wyborczy Nr 41

(m. Będzin, Sosnowiec, Zawiercie, Dąbrowa Górnicza, pow. Będzin, Zawiecie, Lubliniec, Tarnowskie Góry).

Zawadzki Aleksander, PPR, górnik, wojewoda śląsko-dąbrowski.

Szcześniak Józef, górnik, CZZG., Zarząd Główny
 Rapaczyński Kazimierz, PSP, adwokat, CZPPW

Okręg wyborczy Nr 42

(m. i pow. Bielsko, Cieszyn i Pszczyna)

Nieszporek Ryszard — górnik, CZZG, Zarząd Główny
 Jacak Andrzej, PPS, górnik P. K. PPS Bielsko

Okręg wyborczy Nr 43

(m. Bytom, Gliwice, Zabrze, pow. Bytom, Gliwice).

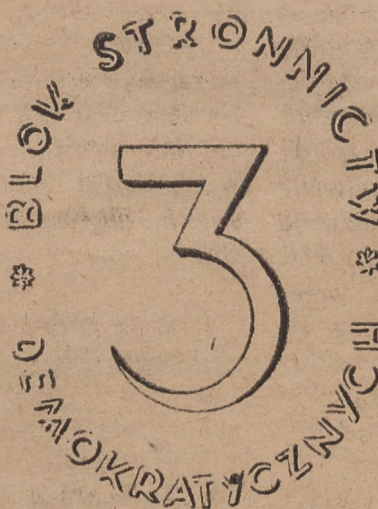
Młeczko Emanuel, PPS, górnik, WK PPS Katowice
 Szolysik Ignacy PPR, górnik, Przew. PRN Bytom
 Adamiec Paweł, PPS, robotnik kop. Bielszowice
 Minkus Gerhard, PPR, robotnik kop. Mikulczyce.

Okręg wyborczy Nr 44

(m. i powiat Racibórz, Prądnik, Głabczyce, Strzelce).

Kaczmarowski, Wilhelm, PPS, górnik Bytomskie ZPW.

Oddając
 głos na tę
 listę
 głosujesz

za 3-letnim planem gospodar-
 czym, za odbudową kraju ze
 zniszczeń wojennych i uprzemy-
 słowieniem Polski, za poprawą
 bytu świata pracy fizycznej
 i umysłowej

3100

X- 88465
29945 III

R. 3, nr 1-4/8 (1947)

Przemówienie noworoczne premiera Osóbki-Morawskiego

Szanowni Obywatele!

Kiedy robimy plan pracy na nowy okres i składamy sobie noworoczne życzenia, winniśmy nabrać otuchy z osiągnięć dotychczasowych, których mamy w roku ubiegłym немало, a do których w szczególności należą:

1. Duży sukces w załatwieniu i zagospodarowaniu Ziemi Odzyskanych,
2. Utrzymanie wartości złotego i zrównoważenie budżetu za 1946 r.,
3. Duże osiągnięcia w produkcji przemysłowej,
4. Przelamanie zasadniczych trudności transportowych i wspaniałe osiągnięcia polskiego kolejarza,
5. Duże jak na nasze możliwości osiągnięcia w odbudowie Warszawy, portów i w ogóle,
6. Stopniowo rozwijająca się wymiana handlowa z innymi krajami,
7. Duże osiągnięcia w szkolnictwie, zwłaszcza średnim i wyższym,
8. Usprawnienie i rentowność poczty, telegrafów i telefonów,
9. Poważna odbudowa i rozbudowa służby zdrowia,
10. Duży wysiłek w dziedzinie opieki społecznej, zwłaszcza nad dziećmi,
11. Opracowanie przez CUP trzyletniego planu,
12. Wyszakowanie licznych kadr oficerskich i podoficerskich w odrodzonym wojsku i podniesienie poziomu naszego wojska w ogóle,
13. Podniesienie prestiżu i znaczenia nowej Polski na arenie międzynarodowej i szereg innych.

ŻYCZYMY SOBIE W ROKU 1947

OD OBCYCH:

1. Utrwalenia międzynarodowego pokoju na zasadach powszechnego zaufania i szczerzej demokracji oraz głębokiej świadomości niebezpieczeństwa niemieckiego i pozostałości międzynarodowego faszyzmu,

2. Ostatecznego uregulowania przyjaznych stosunków z bratnimi narodami Czechosłowacji.
3. Od państw zamożnych, dużych, dla obydwu stron korzystnych, kredytów na odbudowę naszego kraju,
4. Od Wielkiej Brytanii zwrotu naszego złota i ułatwień dla Polaków na emigracji, pragnących powrócić do kraju.

OD SIEBIE I DLA SIEBIE SAMYCH:

1. Zgody i jedności narodowej,
2. Zwycięstwa wyborczego demokracji i w związku z tym osłabienia napięcia walk wewnętrznych i możliwości naprawienia starych wspólnych pretensji,
3. Wykonania odnośnej części trzyletniego planu odbudowy i dobrobytu,
4. Uprawnienia i udoskonalenia bezpieczeństwa w kraju,
5. Szybkiej odbudowy wsi i gospodarstw chłopskich,
6. Dużego wzrostu dochodu społecznego i dalszej poprawy materialnej świata pracy i całego narodu,
7. Likwidacji spekulacji i pełnego rozwoju zdrowego handlu spółdzielczego i prywatnego, rzemiosła i wszelkiej innej produkcji prywatnej,
8. Maksymalnego rozwoju naszej oświaty i kultury,
9. Pełnej opieki nad dziećmi, starcami i podopiecznymi w ogóle,
10. Dalszej serdecznej opieki wszystkich władz i całego społeczeństwa nad naszą młodzieżą parującą i uczącą się, którą okupacja hitlerowska ograbiała w okresie okupacji z praw do nauki i radości dzieciństwa i wiele innych naszych żywotnych i najdroższych pragnień.

Wierzę głęboko, że jednością i naszą wolą niezłomną oraz uczciwą pracą na pewno wiele z tych życzeń w roku 1947 osiągniemy.

**Oddając swój głos na tę listę
głosujesz:**

**za polityką pokoju w Europie
i na świecie**

Program wyborczy Bloku Stronnictw Demokratycznych i Zw. Zawod.

(Fragmenty)

DAŻENIA.

Sily, które wzięły na siebie wielką i szczytną odpowiedzialność za przyszłość narodu, zjednoczone w Bloku Stronnictw Demokratycznych, przechodzą do drugiego okresu dziejów odrodzonej Rzeczypospolitej: pełnej odbudowy Polski ze zniszczeń wojennych — naszego rolnictwa, przemysłu, handlu i rzemiosła; utrwalenia ustrojowych i gospodarczych fundamentów pod silę niepodległej, suwerennej Polski, szczęście i wielkość narodu polskiego.

Blok Demokratyczny zabezpieczy Polskę przed groźbą niemieckiej agresji. Dalekowzroczna polityka, oparta o trwałe przymierze i serdeczną przyjaźń ze Związkiem Radzieckim, wypróbowana w ogniu walk o wyzwolenie; sojusz i braterska przyjaźń z innymi narodami słowiańskimi, z Czechosłowacją, Jugosławią i Bułgarią — to podstawa trwałego bezpieczeństwa Polski i trwałego pokoju w Europie.

Blok Demokratyczny utrwali więzy tradycyjnej przyjaźni z demokratyczną Francją, oprze na trwałych podstawach współpracę z wielkimi demokracjami Zachodu, Wielką Brytanią i Stanami Zjednoczonymi.

Dążyć będzie do zacieśnienia współpracy trzech wielkich mocarstw jako owocnej współpracy wszystkich narodów w Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Blok Demokratyczny strzegł będzie wykonania pełnego rozbrojenia i odhitleryzowania Niemiec, rzeczywistej ich demokracji — przez zagładę Prus i prusactwa, jako głównego źródła zabobroczności niemieckiej.

KONSTITUCJA — KARTA WOLNOŚCI OBYWATELSKIEJ.

W sejmie konstytucyjnym, wybranym w dniu 19 stycznia 1947 roku, Blok Demokratyczny utrwali nowe fundamenty ustrojowe w nowej Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Blok Demokratyczny stać będzie na sirazy, aby nowa konstytucja była **WIELKA KARTA WOLNOŚCI OBYWATELSKIEJ**. Ustrój demokracji ludowej, utrwalony w nowej konstytucji, uchroni Polskę przed klęską kryzysu i bezrobocia.

DZIEŁO ODBUDOWY GOSPODARSTWA.

Blok Demokratyczny dokończy dzieła gospodarczej odbudowy kraju.

Realizacja trzyletniego planu gospodarczego zaspokoi głód i usunie nędzę; będzie wielkim krokiem na drodze uprzemysłowienia kraju. Wykonanie planu, pełne wyzyskanie przemysłowego potencjału Ziemi Odzyskanych — wyrówna nasze zacofanie gospodarcze, uczyni Polskę krajem możliwym. Podwyższać będziemy wydajność pracy przez celowe zużytkowanie wysiłku i przez postęp techniczny.

Masy pracujące Polski będą stale zwiększały swój udział w dochodzie narodowym. Blok Demokratyczny stawia, jako swoje podstawowe zadanie: dobrobyt świata pracy przez wzrost zatrudnienia, stałą realną podwyżkę płac, skuteczną walkę ze spekulacją, rozbudowę ubezpieczeń i świadczeń społecznych, troskę o bezpieczeństwo pracy, poprawę mieszkaniowych, higienicznych i kulturalnych warunków życia klasy robotniczej.

OSWIATA I KULTURA.

Nie może być demokracji bez pełnego upowszechnienia oświaty i kultury. Blok Demokratyczny realizuje reformę szkolną, która da wsi i miastu jednakową ośmioletnią szkołę podstawową. Szkoła średnia musi się stać dostępną dla wszystkich uzdolnionych dzieci.

Rozbudowane szkolnictwo zawodowe i rolnicze podwyższy kwalifikacje milionowej rzeszy robotniczej i chłopskiej, podniesie ich poziom życiowy, a zarazem poziom technicznej kultury kraju.

Opieka nad uczącą się młodzieżą, pomoc i stypendia umożliwiają każdemu dziecku rozwinięcie jego zdolności i zamiłowań.

Szkoły wyższe muszą być w pełni dostępne dla dzieci robotniczych i chłopskich, muszą stać się ogniskami światła i postępu, promieniującymi na cały naród.

Blok Demokratyczny stawia przed sobą zadanie upowszechnienia kultury,

jak najszerszego udostępnienia masom ludowym książki, teatru, kina i radia.

ZDROWIE.

Blok Demokratyczny podejmie walkę o moralne i fizyczne zdrowie narodu, tak silnie zagrożone przez straszliwe warunki wojny i okupacji. Skuteczna walka z gruźlicą, walka z epidemiami, ocali dla kraju miliony istnień ludzkich.

W trosce o przyszłość narodu obóz demokratyczny roztoczy opiekę nad dzieckiem i matką, poprzez Ośrodki Opieki, żłóbki, Domy dziecka, poradnie, pomoc dla rodzin o licznych potomstwie.

Pogłębienie moralności społecznej, zacieśnienie więzi rodzinnej, troska i wychowanie młodzieży — zatrze ślady spustoszeń, dokonanych przez wojnę.

NA STRAZY ŁADU I PORZĄDKU.

Zwycięstwo Bloku Stronnictw Demokratycznych będzie ostatecznym triumfem twórczej myśli i pracy nad rozkładem, awanturnictwem i zbrodniami rodzimej reakcji.

Blok Demokratyczny stać będzie na straży ładu i praworządności — tępiąc wszelkie nadużycia władzy, la-pownictwo i biurokrację.

SOJUSZ WSZYSTKIEGO, CO ZDROWE I TWÓRCZE W NARODZIE.

Z takim programem idzie Blok Demokratyczny i Związków Zawodowych do wyborów do sejmów ustawodawczych odrodzonej Rzeczypospolitej. Dla realizacji tego programu zespoli Blok wszystko, co zdrowe i twórcze w narodzie. Dowiedliśmy już, że programy nasze nie są agitacyjnym frazesem, że mimo wielu trudności powojennego okresu, mimo przeszkód ze strony reakcji, która na tych trudnościach żeruje — realizujemy to, co zapowiadamy. Idziemy do zwycięstwa — pewni, że wrogowie demokracji mogą nam przeciwstawić tylko warcholstwo i frazes negacji, prowadzące wprost do katastrofy narodowej.

Wspólnym wysiłkiem całego narodu zapewnimy Polsce trwały pokój i dobrobyt. Niech żyje nierozzerwalny sojusz demokratycznych sił Polski, robotników, chłopów i inteligencji!

Niech żyje demokratyczna, niepodległa i suwerenna Polska!

**Oddając głos na tę listę głosujesz:
za polityką przyjaźni ze wszystkimi
pokojowymi państwami
i narodami świata**

Sejm pracy, spokoju i odbudowy

Dwa lata mijają od zakończenia wojny. Nasza praca dorywcza i pozbawiona ciągłości w okresie wojny i pierwszych miesiącach powojennych, nabiera coraz więcej cech stałości i ciągłości. Możemy planować naszą pracę, nie wykonując jej „z dnia na dzień”. Ustalamy sobie rozkład naszych zajęć już nie na godziny czy dni naprzód, ale na miesiące i lata. Ustalamy się w naszych miejscach pracy, stwarzamy sobie warunki bytu, o których wiemy, że będziemy je poprawiać, rozwijać i udoskonalać w przyszłości bliskiej i dalszej. Udoskonalamy też metody naszej pracy, douczamy się i kształcimy w naszym fachu. Nie znamy też bezrobocia, tej klęski naszej przed rokiem 1939, a grożącej obecnie milionom ludzi w Ameryce i innych krajach, dla których przemysł kapitalistyczny nie ma pracy. Wiemy, że każdy z nas ma swoje miejsce w społeczeństwie pracującym i może osiągnąć najwyższe stanowiska w swym zawodzie czy zarządzie kraju, jeżeli będzie nauką, zdolnością i uczciwą pracą dążył do tego. I wiemy, że nikt z nas nie utraci tych możliwości doskonalenia siebie i przechodzenia na wyższe stanowiska, chyba że popełni nieuczciwe lub zbrodnicze czyny, których zdrowe społeczeństwo nie ścierpi.

Te nasze prawa i możliwości zdobyliśmy dzięki naszemu Rządowi Jedności Narodowej. Utrwa-

limy je i zabezpieczymy sobie wybierając sejm złożony z ludzi pracy, zapewniających nam stałą pracę, dającą pożytek krajowi a nam dobrobyt. Tacy ludzie pracy kandydują z listy Nr 3 Demokratycznego Bloku.

Praca nasza będzie ciągła i pozwoli nam na wykorzystanie jej owoców, tylko wtedy gdy będziemy mieli my i nasze warsztaty pracy zapewniony spokój. Spokój wewnątrz kraju i bezpieczeństwo przed bandytami niszczącymi plony pracy chłopca, pałac wsie i dobytek. Gdy robotnik będzie pewny, że nie dosięgnie go zbrodnicza ręka krwawego mordercy w jego domu, w jego warsztacie pracy i w jego kraju. Spokój wewnątrz kraju to zapewnienie ładu i porządku, to wymiecenie żelazną miotłą tych wszystkich nikczemników, którzy za judaszowe srebrniki płacone przez niektóre kraje kapitalistyczne dokonują najharmowniejszej zbrodni, zbrodni bratobójstwa.

Spokój musimy mieć też zapewniony nazewnątrz kraju. Musimy być pewni, że nie zniszczy nas i naszego kraju nowa nawała zbrodniarzy niemieckich. Bandytów współpracujących z zagranicą, popierającą Niemców zwalczającą w kraju Rząd Jedności Narodowej. Ten Rząd zapewnia nam też trwałość granicy naszej na Odrze, Nysie i Bałtyku, gwarantowanej przede wszystkim przez sojusznika naszego, Związek Ra-

dziecki. Sejm spokoju składać się musi i składać się będzie z ludzi pragnących spokoju w kraju, i spokoju z naszymi sąsiadami, spokoju z wszystkimi demokratycznymi narodami świata. Ludzie, którzy zapewniają nam spokój trwały, zapewnią nam bezpieczeństwo nas i naszych rodzin kandydują z listy Nr 3, Demokratycznego Bloku.

Kraj nasz zniszczony wojną odbudowuje się szybko. Wysiłki większości narodu łączą się z wysiłkami Rządu Jedności Narodowej, aby jak najrychlej przywrócić nam dobrobyt i normalne warunki życia. Odbudowa kraju, odbudowa naszych domów, wsi, miast, zakładów pracy będzie coraz lepiej i sprawniej postępowała gdy będziemy mieli zapewnioną pracę i spokój. Gdy zostanie odsunięta od nas troska o niepewność życia współobywateli, gdy każdy pracujący będzie swe sily i myśli mógł poświęcić swoim zadaniom. Wówczas na pomyślne wyniki pracy, na dobrobyt nie trzeba będzie długo czekać. Zapewniając sobie pracę, zapewniając sobie spokój, zapewniamy sobie i szybką odbudowę kraju i rychły powrót do dobrobytu.

Osiągniemy to wybierając Sejm pracy, spokoju i odbudowy. Zapewnimy to sobie wybierając posłów Bloku Demokratycznego. Powrócimy szybko do normalnych warunków życia głosując na listę Nr 3. (AWI)

**Oddając głos na tę listę
głosujesz:**

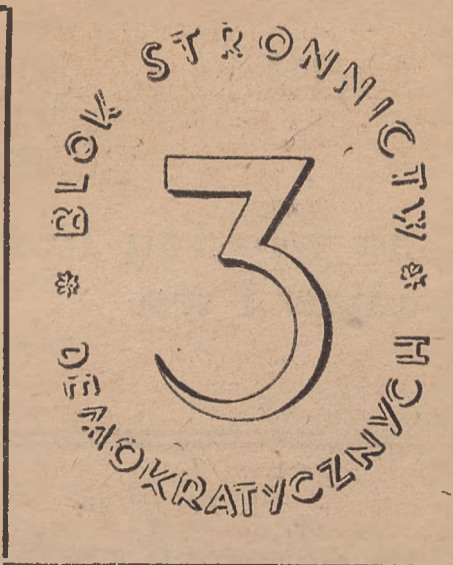
**za sojuszem polsko-radzieckim
i braterstwem wszystkich narodów
słowiańskich**

Przemysł Węglowy głosować będzie na listę

Zebrani dnia 7 stycznia 1947 r. na konferencji w Centralnym Zarządzie Przemysłu Węglowego w Katowicach Naczelni Dyrektorzy oraz Zastępcy Naczelnych Dyrektorów Zjednoczeń i Central Przemysłu Węglowego, zważywszy, że:

- a) dzięki zasadniczym reformom ustrojowym, uchwalonym przez Krajową Radę Narodową i zaakceptowanym przez Referendum Ludowe Polski Przemysł uzyskał nieskrępowane i wielkie możliwości rozwoju,
- b) rozwój ten otwiera przed Narodem Polskim szerokie perspektywy zaspokojenia potrzeb obywateli na coraz wyższym poziomie i zapewnia udział w międzynarodowej wymianie towarowej, która dostarczy nam niezbędnych środków dla przyspieszenia od budowy i rozbudowy gospodarki narodowej,

- c) wyrazem tych tendencji jest Trzyletni Narodowy Plan Gospodarczy, którego wykonanie zapewni nie tylko wzrost zaspokojenia ma-

terialnych potrzeb Narodu, ale również i jego potrzeb w zakresie kultury, nauki i sztuki,

- d) zrealizowanie zamierzonych osiągnięć wymaga poparcia przez cały Naród wysiłków zblokowanych stronnictw demokratycznych i w pierwszym rządzie partii robotniczych, które zdecydowały o przeprowadzeniu reform ustrojowych i wprowadzeniu w życie planów gospodarczych,
- postanawiają jednomyślnie:

1. Oddać w nadchodzących wyborach do Sejmu Ustawodawczego swój głos na listę nr 3, listę Bloku Stronnictw Demokratycznych;
2. Wezwać wszystkich pracowników Zjednoczeń, Central i Zakładów Pracy przemysłu węglowego do zbiorowego manifestacyjnego głosowania na listę nr 3, listę Bloku Stronnictw Demokratycznych.

Uchwałę niniejszą podpisali:

inż. Topolski Fryderyk,
inż. Krupiński Bolesław,
Piotrowicz Mieczysław,
inż. Rumanstorfer Tadeusz,
inż. Sniegoń Karol,
Kpt. Szczepański Feliks,
inż. Woźnica Franciszek,
inż. Stefański Jan,
inż. Kmiotowicz Józef,
Dr. Zagórowski Julian,
inż. Fabrys Karol,
inż. Tucholka Józef,
inż. Dykacz Roman,
inż. Tottleben Karol,
Kaczmarski Wilhelm,
Szpruch Franciszek,
Mazurczyk Paweł,
inż. Laskowski Tadeusz,
Grychowski Stanisław,
inż. Nawrot Jerzy,
Mgr Gadomski Kazimierz,
Brym Ignacy
Duda-Dziewierz Kazimierz,

inż. Kurek Romuald,

inż. Pordes Wilhelm,

inż. Galanka Józef,

generalny dyrektor C. Z. P. W.
naczelny dyrektor techniczny CZPW.
naczelny dyrektor administr. CZPW.
naczelny dyrektor dyrekcji ogólnej CZPW.
naczelny dyrektor Jaworznicko-Mikołowskiego ZPW.
naczelny dyrektor Dąbrowskiego Zjedn. P. W.
naczelny dyrektor Katowickiego Zjedn. P. W.
naczelny dyrektor Chorzowskiego Zjedn. P. W.
naczelny dyrektor Rudzkiego Zjedn. P. W.
naczelny dyrektor Bytomskiego Zjedn. P. W.
naczelny dyrektor Zabrskiego Zjedn. P. W.
naczelny dyrektor Gliwickiego Zjedn. P. W.
naczelny dyrektor Rybnickiego Zjedn. P. W.
naczelny dyrektor Dolnośląskiego Zjedn. P. W.
z-ca nacz. dyr. Bytomskiego Zjedn. P. W.
z-ca nacz. dyr. Gliwickiego Zjedn. P. W.
z-ca nacz. dyr. Rybnickiego Zjedn. P. W.
dyrektor Instytutu Naukowo-Badaw. P. W.
naczelny dyrektor Centrali Zbytu Produktów P. W.
naczelny dyrektor Centrali Zaopatrzenia
z-ca nacz. dyr. Centrali Zaopatrzenia Materialowego PW.
prezes Zrzeszenia Spółdzielni Spożyców P. W.
dyrektor działu Zrzeszenia Spółdzielni zaopatrzenia
Spożyców P. W.
naczelny dyrektor Zjedn. Fabryk Maszyn i Sprzętu
Górniczego
naczelny dyrektor Zjedn. Biur Projektowo-Montażowych
dla Górnictwa
naczelny dyrektor Zjednoczenia Przedsiębiorstw Wiert-
niczo-Górnicznych,

Oddając głos na tę listę
głosujesz:

za władzę ludu pracującego
miast i wsi

Lista kandydatów Nr 3 na posłów do Sejmu Ustawodawczego

Lista zgłoszona przez Blok Stronnicstw Demokratycznych i Związki Zawodowe

Okręg wyborczy Nr 40 (m. Katowice, Chorzów, pow. Katowice, Rybnik).

Gomułka Władysław, PPR, ślusarz, wicepremier Rządu Jedności Narodowej

Kuryłowicz Adam, PPS, minister Pracy i Opieki Społecznej

Ziętek Jerzy, bezp. wicewojewoda Śląsko-Dąbr.

Stachoń Roman, PPS, urzędnik

Nowak Roman, PPR, robotnik

Dr Jarosz Feliks, PPS, sędzia

Dr Jurek Jan, SL, lekarz

Dubiel Józef, PPR, mgr. praw.

Dąbrowski Jan, PPS, dziennikarz

Sobol Wacław, SD, ekonom, wiceprez. m. Katowic

Wojas Paweł, PPR, górnik, Gl. Zarz. CZG.

Labus Wiktor, PPR, robotnik kopalni Janów

Macura Antoni, PPS, górnik, Zjedn. Przem. Węglowego Katowice

Lach Franciszek, PPR, robotnik, przewodniczący MRN Katowice

Zdziarek-Mirski Jan, elektrotechnik, Zw. Zaw. Górników

Hałas Stanisław, SD, górnik, kop. św. Barbary, Chorzów

Dr Grelowski Zdzisław, SL, spółdzielca „Społem“ Katowice

Gunia Stefan, górnik, Zw. Zaw. Katowice

Bobek Wilhelm, PPS, ekonomista, Mikołowskie Zjedn. Węgłowe

Zurawski Zygmunt, PPR, maszynista, kop. Katowice

Morgoń Stanisław, górnik, Zarz. Gl. Górników

Głodek Tomasz, SL, rolnik, Michałowice

Kaczmarek Stanisław, PPS, hutnik, Huta Laura, Siemianowice

Stanoszek Konrad, SD, prawnik, starosta grodzki Chorzów

Okręg wyborczy Nr 41 (m. Będzin, Sosnowiec, Zawiercie, Dąbrowa Górnicza, pow. Będzin, Zawiercie, Lubliniec, Tarnowskie Góry).

Cyrankiewicz Józef, PPS, dziennikarz, minister Rządu Jedności Narodowej

Zawadzki Aleksander, PPR, górnik, wojewoda Śląsko-Dąbrowski

Ochab Edward, PPR, spółdzielca, sekretarz WK PPR Katowice

Bień Aleksy, PPS, urzędnik, Spółka Bracka

Szcześniak Józef, górnik, przew. Zw. Zaw. Górników

Pohlowa Maria, PPS, nauczycielka

Popiel Mieczysław, PPR, inżynier, KCPPR.

Wanat Wacław, SL, rolnik, Sam. Chł. Katowice

Cieślik Adolf, PPS, kolejarz, Zarz. Gl. Z. Z. K.

Rapaczyński Kazimierz, PPS, adwokat, Centrala Zbytu Prod. P. W.

Ołędzki Bolesław, SD, inżynier, DOKP — dyr. Katowice

Juzoniowa Janina, PPR, nauczycielka, KW PPR Kat.

Hanke Wilhelm, PPR, robotnik, KW PPR Katowice

Łaskowski Kazimierz, ślusarz, PPS, Inspektorat Pracy Będzin

Dziunikowski Zbigniew, PPS, inżynier

Kopeć Dyzman, SL, rolnik, przew. Pow. Rady Narod. Zawiercie

Knapczyk Józef, PPR, metalowiec

Kula Marian, PPS, drukarz, CKW PPS Warszawa

Okręg wyborczy Nr 42 (m. i pow. Bielsko, Cieszyn i Pszczyna).

Kożusznik Wiesław, PPS, Wiceminister Oświaty

Juszkiewicz Aleksander, SL, samorządowiec.

Nieszporek Ryszard, górnik, wiceprzew. Zarz. Gl. Zw. Zaw. Górników

Stasiak Józef, SL, spółdzielca, Warszawa

Jacak Andrzej, PPS, górnik, PK PPS Bielsko
 Jurzak Szczepan, PPR, urzędnik, prezydent m. Bielska
 Ziemia Stanisław, SD, dziennikarz, Czechowice
 Zawierucha Jan, PPS, nauczyciel, Bielsko
 Kubok Józef, SL, rolnik, Zamarski, pow. Cieszyn
 Lenczewski Stefan, PPR, robotnik, Przew. Pow. Rady
 Narodowej w Bielsku.

Listy zgłoszone przez Blok Jedności Narodowej

Okręg wyborczy Nr 43 (m. Bytom, Gliwice, Zabrze,
 pow. Bytom, Gliwice).

Minc Hilary, PPR, ekonomista, Minister Przemysłu
 Trąbalski Franciszek, PPS, robotnik, wiceprez. miasta
 Zabrze

Tkocz Karol, PPR, górnik, Przewodniczący WRN Ka-
 towice

Szczyrek Jan, PPS, redaktor, Warszawa

Szycko Aleksander, SL, nauczyciel, N. K. W. S. L.

Kuczewski Władysław, PPR, inżynier, rektor Politech-
 niki Gliwice

Nantka-Namirski Paweł, PPS, urzędnik, Wicewojewoda
 Śląsko-Dąbrowski

Nowacki Jerzy, SD, prawnik, Śl. Linie Autob. Katowice
 Dąbrowski Stefan, SL, rolnik, Woj. Zarząd ŚL.

Kieszczyński Józef, ślusarz, przew. C. Z. Zw. Zaw.

Wojciechowski Stanisław, urzędnik, PPS, Centrali Ze-
 laza i Stali, Katowice

Tomczyk Zofia, SL, rolniczka, NKW SL

Kolasiński Władysław, PPR, ślusarz, Huta Zabrze

Mleczo Emanuel, PPS, górnik, WK PPS Katowice

Pawliczek Stanisław, PPR, robotnik, Wiceprezes Zw.
 Byłych Więźniów Politycznych

Matyszek Franciszek, SL, rolnik, Gliwice

Jacoby Jan, SD, ekonomista, C. Żel. i Stali, Oddział
 Gliwice

Smietański Józef, PPS, urzędnik, Gliwice

Szołtysik Ignacy, PPR, górnik, Przew. PRN, Bytom

Więclawek Edward, PPS, urzędnik PK PPS, Gliwice

Sobota Adolf, SD, ekonomista, Huta Pokój, Bytom

Adamiec Paweł, PPS, robotnik, Kop. Bielszowice

Minkus Gerhard, PPR, robotnik, kopalnia Mikulczyce

Okręg wyborczy Nr 44 (m. i pow. Racibórz, Prądnik,
 Głębczyce, Strzelce).

Bożek Arkadiusz, bezp., rolnik, wicewojewoda Śląsko-
 Dąbr. Katowice

Dietrich Tadeusz, PPS, urzędnik, wiceminister Skarbu
 Kowalski Aleksander, robotnik, przewodniczący Zarz.
 Gł. ZWM

Gwis Alfons, SL, rolnik, Warszawa, NKW SL

Pawelczyk Roman, PPS, ślusarz, WK PPS Katowice

Kupczyński Bronisław, technik, OKZZZ Katowice

Kołodziejczyk Henryk, SL, rolnik, Zarz. Woj. SL

Kloc Bronisław, NW, urzędnik, NKW PSL Nowe Wy-
 zwolenie

Kita Zygmunt, robotnik, przew. ZWM, Katowice

Bartocha Jerzy, PPS, urzędnik, starosta, pow. Olesno

Dubiel Paweł, SD, urzędnik, prez. m. Zabrze

Knap Stanisław, SL, rolnik, Piotrowice Wielkie, pow.
 Racibórz

Kaczmarek Wilhelm, PPS, górnik, Bytom, Zjedn. Węgl.

Czech Józef, PPR, rolnik, Zieleniec, gm. Czyżki, pow.
 Koźle

Szwarc Stanisław, NW, urzędnik, NKW PSL Nowe
 Wyzwolenie

Zawisz Karol, PPS, urzędnik, Szopienice.

Okręg wyborczy Nr 45 (m. i pow. Opole, Nysa, Nie-
 modlin, Olesno, Kluczborek, Grodków).

Zawadzki Aleksander PPR, górnik, Wojewoda Śl.-Dą-
 browski

Rapacki Adam, spółdzielca, CKW PPS, Warszawa

Koj Jan, bezp. urzędnik, prezydent m. Gliwic

Czechowicz Eugeniusz, SD, ekonomista, Zast. Nacz.
 Dyr. Centr. Żłomu, Katowice

Affa Ludwik, PPS, adwokat, Olesno

Kisiel Marian, SL, samorządowiec, NKW SL, Warszawa

Tilgner Julian, SP, Warszawa

Kurkiewicz Władysław, NW, urzędnik NKW PSL Nowe
 Wyzwolenie, Warszawa

Turek Tadeusz, PPS, mechanik, Opole

Mrocheń Jan, PPR, stolarz, Opole

Nowak Herbert, SD, urzędnik, starosta powiatowy
 w Strzelcach

Eckert Franciszek, PPR, rolnik, Gminna Rada Narodowa
 Nakło

Kozak Edward, SL, rolnik, Olesno

Nargiel Edward, PPS, inżynier, Insp. Pracy, Nysa

Malik Roch, PPR, urzędnik, wójt gminy Gosławice

Podgórzec Eugeniusz, PPS, inżynier Centr. Zbytu Przem.
 Hutn. Katowice.

Oddając głos na tę listę głosujesz:

za jednolitym frontem klasy robot-
 niczej, za sojuszem robotników,
 chłopów i inteligencji, za jednoś-
 cią demokratyczną narodu

Nasi kandydaci

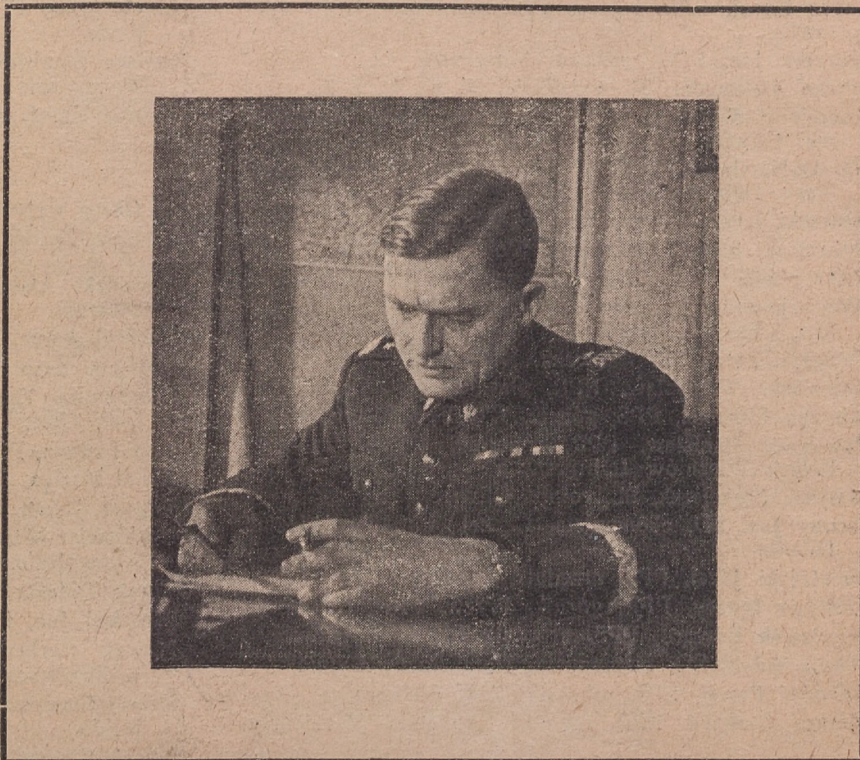
GENERAL ALEKSANDER ZAWADZKI

Wojewoda Śląsko-Dąbrowski Aleksander Zawadzki wyszedł z szeregow górniczych. Urodził się 16 grudnia 1899 roku w Dąbrowie Górniczej, a dokładniej powiedziałszy, na kolonii „Ksawery“.

Pierwsze lata szkolne nie potrafiły wzbudzić w pełnym temperamencie chłopcu zamiłowania do nauki. I oto nagle, pewnego dnia, po rozmowie z nauczycielem Zdziennickim nastąpił nagły zwrot — mały Oleś ku ogólnemu zdziwieniu, stał się kandydatem na prymusa klasowego! Niestety nie danym mu było kontynuować nauki w młodzieńczym zapale, ojciec jego bowiem — robotnik w hucie cynku, na skutek wypadku stracił prawie wzrok, w rezultacie czego zwolniono go z pracy, mimo przepracowanych 25 lat. Był to rok 1913. Aby materialnie pomóc rodzinie, Oleś zaczął pracować w Będzińskiej fabryce łóżek metalowych. Wybuchła wojna. Gdy Niemcy ogłosili akcję werbunkową na robotników rolnych w Niemczech, Aleksander decyduje się na wyjazd i w 1915 wyjeżdża do Turynii. Warunki pracy i życia były tam okropne, traktowanie poniżej poziomu. W r. 1917 Aleksander wraz z kolegą musi uciekać na skutek pobicia Niemca, który go znieważył. Złapano go jednak w Flensburgu, więziono parę tygodni i przewieziono z powrotem na dawne miejsce pracy. Ponowny zatarg z majstrem, aresztowanie, ucieczka. Potem okres pracy na kop. „Paryż“, na Hohenzollerngrube w Bytomiu, w hucie Laura i Krupp-muehle. — Tam zastaje go zakończenie wojny. Wysiedlony przez Niemców bierze udział w ich rozbrojeniu, a w grudniu 1918 wstępuje jako ochotnik do 11 p. p. w Dąbrowie. Ponieważ jednak pułku zaczęto używać do rozbrojenia Armii Czerwonej Zagłębia, decyduje się wraz z kolegami na ucieczkę na front, skąd po zakończeniu walk z petlurowcami o Lwów, zostaje jego dywizja przeniesiona na front litewsko-białoruski. W roku 1921 plutonowy Aleksander Zawadzki zostaje zdemobilizowany i odznaczony Krzyżem Walecznych. Z wojska wrócił z wyraźnie radykalnymi poglądami, toteż po objęciu pracy jako górnik na kop. Paryż, Aleksander Zawadzki wziął od pierwszej chwili aktywny udział w życiu związku zawodowego, zaczął zagłębiać się w problemach, dotyczących społecznej roli i położenia mas robotniczych. W 1922 r. wstępuje w szeregi Komitetu Związku Młodzieży, organizuje sekcję młodzieżową przy związku zawodowym, bierze udział w rozrastającym się ruchu spółdzielczym.

Pamiętny dla walczących mas robotniczych rok 1923 stał się punktem zwrotnym w życiu Aleksandra Zawadzkiego. Wielkie strajki, terror po-

Wybuch wojny zastaje Aleksandra Zawadzkiego w więzieniu w Warszawie. Jak wszyscy polscy rewolucjonści, pragnie Zawadzki wstąpić w sze-

licji wpłynęły na dojrznięcie decyzji młodego działacza robotniczego. Śledzony i tropiony przez policję Aleksander Zawadzki porzuca kop. „Paryż“ i przechodzi na pracę nielegalną jako członek Komitetu Central. Kom. Zw. Młodzieży. Zakres pracy nielegalnej A. Zawadzkiego objął Śląsk i Zagłębie, Radomskie, Kieleckie, Łódź, Białystok, Wilno, Grodno i Warszawę. W roku 1925 zostaje aresztowany w Wilnie. W Sosnowcu otrzymuje wyrok 6-ciu lat więzienia bez zaliczenia 8-miesięcznego więzienia śledczego. Karę odsiaduje w Będzinie, Kielcach, Łomży i Drohobyczu. W maju 1934 ponownie aresztowany przebywa w więzieniu do lutego 1935 r. * Krótkie chwile wolności to nawiązanie nowych kontaktów i mobilizacja sił bojowych. W styczniu 1934 r. następuje nowe aresztowanie. Jako oskarżony na procesie w Warszawie w 1938 r. wygłasza wielką mowę, która jest aktem oskarżenia ustroju i reżimu polskiego rewolucjonisty. Wyrok tym razem opiewa na 15 lat.

regi armii, aby walczyć z niemieckofaszystowskim wrogiem. Zostaje jednak wywieziony do Brześcia nad Bugiem, gdzie dopiero 13 września wychodzi z więzienia. Aleksander Zawadzki spędził więc w więzieniach polskich łącznie 11 lat i 2 miesiące. Z chwilą rozpoczęcia najazdu niemieckiego na Związek Radziecki Aleksander Zawadzki opuszcza Pińsk i przedostaje się do Stalingradu. Przebył tam cały okres walk w bohaterskim mieście budując fortyfikacje. Potem przeprowadza się na drugi brzeg Wolgi, udając się pod Mongolską granicę do pracy w kopalniach. Był ładowaczem i górnikiem na filarze, zanim dotarła wieść o tworzącym się wojsku polskim — Dywizji im. Tadeusza Kościuszki. Zgłasza się natychmiast i po wielu trudnościach wyjeżdża do Sielca pod Moskwą, gdzie formuje się 2-ga dywizja piechoty i gdzie znajdował się sztab I-go Korpusu Polskiego. Tam zostaje mianowany zastępcą szefa Wydziału Polityczno-Wychowawczego Korpusu. Przebył z Korpusem, a potem I-szą Armią cały jej

szlak po Pragę jako z-ca do spraw polityczno - wychowawczych, dowódcy Korpusu, a potem Armii. Jako zastępca dowódcy armii i naczelnego dowódcy Aleksander Zawadzki wstąpił się w czasie najbardziej gorących walk o przeprawę przez Wisłę, podnosząc ducha bojowego żołnierzy. Z chwilą, kiedy I-sza Armia pode-

szła w okolice Lucka i Równego i został utworzony Polski Sztab Partyzancki, Aleksander Zawadzki został mianowany jego szefem. Gdy rozpoczęta została ofensywa na Warszawę i resztę Polski, w chwili gdy zwycięska Armia Czerwona docierała do Zagłębia i Śląska — Rząd Polski w uznaniu zasług delegował Aleksandra

Zawadzkiego na te ziemie w charakterze delegata Rządu — wojewody. Czym jest i jaki jest górnik-generał jako wojewoda — to chyba każdy wie. Popularność jego na Górnym Śląsku jak i w Zagłębiu jest tego najlepszym dowodem, a sprawność administracji i osiągnięcia przemysłu najlepszym dla niego świadectwem.

Józef Szczęśniak

Tow. Szczęśniak Józef ur. się w roku 1902 jako syn górnika kop. „Milowice”. Już w 15-tym roku życia rozpoczął pracę zarobkową na t. zw. biedaszybie na kop. „Milowice”.

Wstępuje do Centralnego Związku Górników, a w r. 1923 rozpoczyna pracę w ruchu socjalistycznym. W rewolucyjnym ruchu robotniczym bierze udział od roku 1923. Jako jeden z organizatorów strajku na kop. „Milowice” w r. 1924 zostaje aresztowany i skazany na 3 lata więzienia. Po wyjściu z więzienia nie może otrzymać pracy, dopiero po jednorocznym bezrobociu zatrudniony został w hucie „Milowice” i wstępuje do Zw. Met. Wkrótce wybrany zostaje przez zarząd na delegata Zw. Metalowców. W Związku Metalowców pełni funkcję przewodniczącego oddziału i Zarządu Okręgu.

Przed wyborami do sejmiku sanacyjnego w roku 1930 został aresztowany i osadzony w więzieniu w Mysłowicach, w którym przebywał przez 8 miesięcy. Po zwolnieniu nie powrócił jednak do dawnej pracy, lecz na polecenie organizacji przechodzi do Robotniczej Spółdzielni Zagłębia Dąbrowskiego.

W roku 1933 zostaje ponownie aresztowany wraz z kilkudziesięciu innymi tow. i skazany na 3 lata więzienia. Po opuszczeniu murów więziennych w dalszym ciągu jako członek Zrz. Robotn. Spół. Spoż. pracuje nad rozwojem spółdzielczości. Po kilku miesiącach pracy zostaje osadzony w Berezie Kartuskiej, gdzie spędził 9 miesięcy. Po zwolnieniu wraca na swoje dawne stanowisko.

W lipcu 1938 r. zostaje rozmyślnie przejechany przez kierowcę auta huty „Milowice” — Banachs, konfidenta defensywy. Wskutek ciężkiego poranienia, przebywa w szpitalu do września 1939 r.

Nieszporek Ryszard

Tow. Nieszporek Ryszard, ur. w r. 1908, obecny przewodniczący Zarządu Głównego CZZG. Jako syn górnika śląskiego, po ukończeniu nauki w szkole powszechnej, rozpoczął pracę w kop. „Bielszowice”.

W roku 1924 biorąc czynny udział przy organizowaniu strajku górników, został zwolniony z pracy i po dwuletnim bezrobociu otrzymał wreszcie zatrudnienie na kop. „Walenty-Wawel”, gdzie pracował do czasu powołania go do wojska.

Ukończywszy służbę wojskową, wrócił z powrotem do pracy na kop. „Bielszowice”.

Po wkroczeniu Niemców, odwieziony do domu, odzyskał zdrowie dopiero w r. 1942. Wkrótce z powodu denuncjacji został przez policję aresztowany i osadzony w obozie pracy na Radosze. Stamtąd wysłany zostaje na

ruchu zawodowym i przystąpił do organizowania w Sosnowcu Okręgowej Komisji Zw. Zaw., której był pierwszym przewodniczącym.

Dnia 18 marca 1945 r. przewodniczył na pierwszym zjeździe górników

roboty przymusowe w głąb Niemiec, a w roku 1944 aresztowany w Niemczech i odstawiony do obozu w Mysłowicach, gdzie doczekał się wyzwolenia.

Natychmiast po oswobodzeniu Polski tow. Szczęśniak rozpoczął pracę w

i wybrany został na przewodniczącego Zarządu Głównego C. Z. Z. G. i do chwili obecnej spełnia powierzone mu obowiązki.

Tow. Józef Szczęśniak kandyduje z listy Bloku Stronnictw Demokratycznych (3) z Okręgu Wyborczego nr 41.

W roku 1931 zaczął swą pracę w ruchu rewolucyjnym. Był kilkakrotnie aresztowany za działalność polityczną, a w roku 1936 Sąd Okręgowy w Katowicach skazał go na rok więzienia.

W roku 1934 podczas demonstracji antyhitlerowskiej na granicy polsko-niemieckiej w Pawłowicze raniony został przez policję granatową i zarazem aresztowany. Za to wystąpienie sąd skazał go na 14 miesięcy więzienia.

Podczas okupacji pracował początkowo na terenie Zabrze, lecz po pewnym czasie wywieziono go do Niemiec na roboty przymusowe. Mimo grożącego mu niebezpieczeństwa uprawiał w Niemczech wśród Ślązaków antyhitlerowską propagandę.

Kiedy policja niemiecka zaczęła interesować się jego działalnością, zbiegł z Niemiec i do czasu wyzwolenia Polski przebywał w Gubernatorstwie, biorąc tam czynny udział w organizacji wyzwolenczej.

W ślad za Armią Czerwoną przybył do Katowic i zajął się organizowaniem związków zawodowych. Na Krajowym Zjeździe Górników tow. Nieszporek wybrany został wiceprzewodniczącym Zarządu Głównego C. Z.

Tow. Ryszard Nieszporek jest kandydatem Bloku Stronnictw Demokratycznych listy nr 3 w Okręgu Wyborczym nr 42.

Wilhelm Kaczmarcki

Towarzysz Wilhelm Kaczmarcki urodził się jako syn górnik w dniu 11. 7. 1894 r. w Ochojcu na G. Śląsku. Ciężkie warunki życia, w jakich bytowały rodziny górnicze, zmusiły go do pracy w latach, gdy jeszcze był dzieckiem. Już jako chłopiec pracował ciężko na kopalniach Matylda, Paweł i Florentyna. Wyczuwając krzywdę społeczną, Kaczmarcki jako młodzieniec instynktownie począł domagać się sprawiedliwości dla wszystkich, a wstąpiwszy do PPS, stał się jej fanatycznym wyznawcą i krzewicielem. Należał on do bojowej awangardy pepesowskiej na Śląsku, która w walce o lepsze jutro organizowała strajki i demonstracje, nie lękając się więzień pruskich.

Władcy kopalń i warsztatów pracy potrafili jednak usunąć tow. Wilhelma Kaczmarckiego z terenu Śląska, zmuszając go do szukania pracy daleko za swoją Ojczyzną. Wyjechał on do Nadrenii i Westfalii, gdzie również pracował na kopalniach jako prosty górnik.

Pierwsza wojna światowa wciela Wilhelma Kaczmarckiego w szeregi wojska pruskiego. Kaczmarcki wykorzystał jednak pierwszą nadarżającą się okazję, by zdezertować i ukryć się we Francji, gdzie znów pracował jako górnik w kopalniach węgla, a następnie, gdy poczęła się formować armia polska na ziemi francuskiej, w r. 1917 wstąpił do armii Hallera.

Jako żołnierz powrócił do kraju, gdzie zwolniony został do pracy plebiscytowej i przygotowawczo-powstańczej na terenie Górnego Śląska, wówczas zajętego przez wojska koalicyjne.

Po objęciu Górnego Śląska przez władze polskie w r. 1922 tow. Wilhelm Kaczmarcki poświęcił się szczególnie zorganizowaniu Klasowego Związku Górników, gdzie pracował w Zarządzie Głównym jak i w Wydziale Wykonawczym.

W okresie okupacji hitlerowskiej tow. Wilhelmowi Kaczmarckiemu udało się ukryć przed poszukującymi go gestapowcami, połączyć z tow. Kramarzem, Motyką, Macurą, Mleczką i innymi i prowadzić akcje dywersyjną. On to stanął na czele tajnych oddziałów milicji PPS, którą zorganizowano przy zakładach pracy.

Po uwolnieniu kraju tow. Kaczmarcki należy do tej grupy towarzyszy, która objęła ster PPS na terenie Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego. Pierwszy Zjazd PPS w Katowicach powołuje go na stanowisko II sekretarza. Powołany on został również do Rady Naczelnej PPS w Warszawie, który to mandat dotąd piastuje.

Z dniem 4 listopada 1946 r. dawniejszy górnik tow. Wilhelm Kaczmarcki zamianowany został zastępcą naczelnego dyrektora Bytomskiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego. Bogaty w wiedzę, którą zdobył jako samouk, bogaty w doświadczenie życiowe — potrafił wywiązać się z powierzonego mu zadania i nie ulega

wątpliwości, że na każdym odcinku, gdzie go Partia postawi, będzie służył Narodowi a przede wszystkim ludziom pracy.

Emanuel Mleczko

Tow. Mleczko urodził się dnia 19 lutego 1909 r. w Świętochłowicach, pow. Katowice. Ukończył 7-klasową szkołę powszechną, dwie klasy szkoły dokształcającej i dwa semestry szkoły górniczej. Dalej nie mógł się kształcić ze względu na trudne warunki materialne rodziców.

Zmuszony był przerwać naukę i pójść do pracy. Chodząc do szkoły należał do Robotniczego Klubu Sportowego Tow. Uniwersytetu Robotniczego, Robotniczego Tow. śpiewu i innych. Do wojska polskiego wstąpił ochotniczo, ukończył szkołę podoficerską. Po zwolnieniu z wojska rozpoczął w górnictwie równocześnie pracę w związku zawodowym i PPS. W r. 1932 objął stanowisko przewodniczącego Centralnego Związku Zawodowego Górników — Oddział 186 kop. „Polska“, jak również przewodniczący PPS w Świętochłowicach. Od roku 1932 był przewodniczącym Rady Zakładowej kop. „Polska“. Stanowisko to piastował do wkroczenia armii niemieckiej. W czasie okupacji niemieckiej brał czynny udział w pracach konspiracyjnych koła Gwardii Ludowej. Obecnie jest wiceprzewodniczącym Miejskiej Rady Narodowej miasta Bytomia.

Adamiec Tomasz

Tow. Tomasz Adamiec, syn górnik, z zawodu kotlarz, urodził się 7-go marca 1887 roku w Zernikach, powiat gliwicki. Chodził do szkoły w Gliwicach i tam też rozpoczął pracować jako uczeń kotlarski. Przed pierwszą wojną światową pracował na kopalni w Makoszowach jako kowal, należąc do organizacji socjalistycznych i klasowych związków zawodowych.

W okresie plebiscytowym i powstań śląskich, tow. Adamiec należał do najaktywniejszych członków PPS, biorąc udział w walkach powstańczych na różnych odcinkach frontowych.

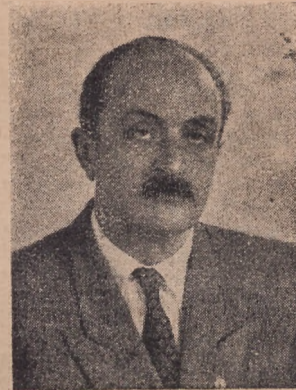
Po III powstaniu śląskim osiedlił się w Bielszowicach, gdzie znalazł pracę jako cieśla na kopalni. Przez więcej niż 20 lat był przewodniczącym PPS w Końcycach. W czasie ostatniej okupacji pracował na kopalni Bielszowice. Obecnie zamieszkuje w Makoszowach, zaś w Zabrze jest wiceprezesem tamtejszego miejskiego komitetu PPS. Jest również delegatem okręgowym Związku Inwalidów Wojennych oraz mężem zaufania Centralnego Związku Górników.

Dr Kazimierz Rapaczyński

Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej woj. Śląsko-Dąbrowskiego, dr Kazimierz Rapaczyński urodził się dnia 13. lipca 1896 r. Już na ławie gimnazjalnej rozpoczyna

działalność niepodległościową w tajnych kolach młodzieżowych. Czynny udział w ruchu socjalistycznym bierze od roku 1912, wstępując w szeregi socjalistycznej organizacji „Zjednoczenie“ w Krakowie. W stowarzyszeniu tym sprawuje kolejno funkcje: sekretarza, wiceprezesa i prezesa.

W 1914 r. ukończył gimnazjum św. Anny w Krakowie, a w 1921 r. promuje się na doktora praw w Uniwersytecie Jagiellońskim. W międzyczasie ukończył Akademię Eksportową w Wiedniu.

Do r. 1925 pracuje w Tow. Naftowym „Limanowa“ (Spółka z ogr. odpowiedzialnością w Warszawie) po czym przenosi się do Krakowa, gdzie do końca sierpnia 1939 r. wykonuje praktykę adwokacką. Z polecenia partii, jako adwokat broni bezinteresownie w wielu procesach politycznych, zwłaszcza w wielkim procesie o agitację komunistyczną w sferach inteligencji (sprawa Rajnera i tow.) oraz w procesie o agitację komunistyczną wśród wojska (sprawa Stępienia i tow.)

Prześladowany przez gestapo znalazł w czasie okupacji schronienie w Warszawie, biorąc czynny udział w życiu konspiracyjnym, a wreszcie i w powstaniu warszawskim, za co odznaczony zostaje Srebrnym Krzyżem Zasługi z mieczami. Po upadku powstania dostaje się do niewoli niemieckiej, w której przebywa do czasu uwolnienia przez zwycięską Armię Radziecką.

Po powrocie do kraju zgłosił się do pracy w przemyśle. W lutym 1945 roku powierzono dr Rapaczyńskiemu stanowisko dyr. administracyjnego huty „Pokój“ w Nowym Bytomiu. Następnie powołano go do Centralnego Zarządu Przemysłu Hutniczego w Katowicach. Od połowy września 1946 r. pracuje w Dziale Sprzedaży Zagranicznej Centrali Zbytu Produktów Przemysłu Węglowego.

Dr Kazimierz Rapaczyński pracuje dużo na polu społeczno-politycznym. Jest przewodniczącym Koła Prawników Socjalistów w Katowicach, wiceprzewodniczącym Sądu Partyjnego przy Woj. Komitecie P. P. S. i wytrawnym prelegentem TUR-u.

Paweł Wojas Stanisław Hałas Stanisław Morgoń

Urodził się w roku 1905 w Boguminie na Zaolziu, jako syn hutnika. W roku 1922 przeniósł się na Górny Śląsk i rozpoczął pracę jako górnik na kopalni „Janów“.

W roku 1928 wstąpił do P. P. S. Związany z ludem, z którego wyrósł, mimo, iż był prześladowany i więziony przez rządy chjeno-piasta i sanacji, dalej walczył o wyzwolenie mas pracujących Śląska pod sztandarami K. P. P.

Jako działacz ruchu zawodowego pracuje aktywnie w Związku Zawodowy Robotników Budowlanych, Drzewnych i pokrewnych zawodów.

W kampanii wrześnieowej bierze czynny udział od granicy niemieckiej do Sandomierza. Wzięty do niewoli, zbiegł do obozu do „G. G.“, gdzie wierny tradycjom walki o lepszą przyszłość Narodu Polskiego, organizuje ruch podziemny PPR.

W roku 1943 został wezwany przez Komitet Centralny PPR i Dowództwo Gwardii Ludowej do Warszawy i tam mianowany dowódcą Okręgu III Gwardii Ludowej. Na tym stanowisku organizuje garnizony partyzantkie i rozwija szeroko zakrojoną akcję dywersyjną.

W czasie powstania warszawskiego bierze czynny udział w walkach. Uczestniczył on w odprawie Sztabu A. L. w Warszawie przy ul. Freta 10, podczas której budynek ten został zbombardowany i zburzony. Zginęli wtedy wszyscy członkowie sztabu A. Lud. Drużynie ratowniczej udało się tow. Wojasa wydobyć spod gruzów ciężko rannego, kontuzjowanego w obie nogi. Towarzysze przenieśli go kanałami do śródmieścia. Po kapitulacji Niemcy wywieźli go do obozu w Pruszkowie. Udało mu się jednak zbiec i ukryć w Nowej Wsi w pobliżu Pruszkowa, gdzie lekarz okręgowy A. L. leczył go z ran. Natychmiast po wyzdrowieniu na rozkaz dowództwa A. L. został dowódcą 9-go okręgu i sprawował tę funkcję aż do chwili wyzwolenia.

Po ucieczce Niemców tow. Wojas zorganizował w Piotrkowie Miejskim i Powiatową Radę Narodową, M. O., U. B., Rady Zakładowe, Powiatową Radę Zw. Zawodowych i PPR.

Wybrany na Krajowym Zjeździe Górników Generalnym Sekretarzem C. Z. Z. G. przybył do Katowic i zajął się energicznie jego organizacją.

Tow. Wojas jest zasłużonym i znanym działaczem śląskiej klasy robotniczej. Tow. Wojasa cechował zawsze aktywny stosunek do życia. Przed wojną z całą klasą robotniczą Śląska i Zagłębia walczył o wyzwolenie i sprawiedliwość społeczną. W okresie okupacji jest jednym z pierwszych organizatorów PPR, A. L., Gwardii Ludowej. Ofiarność i aktywność stawia go na czołowe stanowisko w tej walce.

Urodził się dnia 28. 10. 1898 roku w Konkolewie pow. Leszno, jako syn Jana i Józefy z d. Leśny. Ukończył 8-mioklasową szkołę powszechną częściowo w Kościanie, częściowo zaś z Westfalii, gdzie po ukończeniu szkoły pracował na tamt. kopalniach.

W roku 1916 zaciągnięty został do wojska niemieckiego. W roku 1918 powrócił z Armią Polską, jako podoficer do kraju, gdzie brał czynny udział w powstaniach wielkopolskich i śląskich. Tam został odznaczony Krzyżem Walecznych i Virtuti Militari.

Od roku 1923 pracuje jako górnik na kopalni „Św. Barbara“ w Chorzowie. Od tego czasu pracował społecznie jako prezes Towarzystwa Śpiewu im. „Paderewski“, Tow. Ogrodników Działkowych, Tow. Podoficerów i Związku Górników.

Podczas okupacji niemieckiej został jako Polak wywieziony na przymusowe roboty do Niemiec.

W styczniu 1945 r., po oswobodzeniu Śląska przez wojska radzieckie, został wybrany przez załogę kopalni „Św. Barbara-Wyzwolenie“ na przewodniczącego Rady Zakładowej, gdzie pracuje do dnia dzisiejszego. Za ratowanie kopalni przed pożarem i zalaniem wodą, został w miesiącu grudniu 1945 r. odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, zaś w dniu 9-go maja 1946 r. „Medalem Zwycięstwa i Wolności“.

Po wyzwoleniu Polski z tym samym zapalem i ofiarnością, z jaką walczył z sanacją i okupantem, przystępuje do odbudowy. Zdobywa sobie szacunek, uznanie i autorytet wśród swoich towarzyszy górników.

Górnicy Śląska i Zagłębia wysuwają go jako swojego kandydata do Sejmu Ustawodawczego.

Tow. Paweł Wojas kandyduje z Listy Bloku Stronnictw Demokratycznych (Nr 3) z Okręgu Wyborczego Nr 40.

Tow. Stanisław Morgoń urodził się 17 kwietnia 1887 roku w Czarnicy pod Włoszczową. Po ukończeniu szkoły powszechnej, rodzice oddali go do majstra na naukę, gdzie wyuczył się zawodu elektromonterskiego. Jako czeladnik Morgoń poszedł w świat za pracą i znalazł zatrudnienie w Łodzi w fabryce Poznańskiego.

W tym to czasie pod zaborem rosyjskim klasa robotnicza rozpoczęła rewolucyjną walkę o swoje prawa. Morgoń brał czynny udział w akcjach bojowych. W czasie jednej z demonstracji w Łodzi, maszerując na czele pochodu, został ranny od strzału carskich agentów ochrony.

Po wyzdrowieniu, tow. Morgoń przeniósł się na teren Zagłębia Dąbrowskiego, gdzie pracował w fabryce Fitzner i Gumper, nie ustępując w działalności rewolucyjnej po linii partii. Poszukiwany i prześladowany przez policję carską, musiał w roku 1908 uchodzić zagranicę, do Krakowa.

Gdy sytuacja w Zagłębiu Dąbrowskim się uspokoiła, tow. Morgoń powrócił na teren swojej działalności i znalazł pracę na kopalni Milowice, gdzie pracował bez przerwy blisko 30 lat, tj. do roku 1945.

Wierny członek partii, był przewodniczącym PPS w dzielnicy Milowice i przewodniczącym Związków klasowych. W Zagłębiu Dąbrowskim przeżył on pierwszą okupację niemiecką i w roku 1918 brał udział w rozbrojeniu żołnierzy niemieckich.

W okresie okupacji hitlerowskiej tow. Morgoń należał do pepesowskiego ruchu podziemnego, podlegając tow. tow. Jacakowi i Polowi jako kierownik grupy technicznej. Grupie Morgonia udało się też uratować kopalnię Milowice w chwili, gdy żołnierze niemieccy po zdemolowaniu urządzeń, przerwali kable na moście koło Radochy i zamierzali kopalnię zatopić.

Po oswobodzeniu kraju przez Armię Czerwoną, tow. Morgoń przystąpił natychmiast do wznowienia jawnej działalności placówki PPS na terenie Milowic, a następnie brał udział w pracach organizacyjnych Związków Zawodowych i Centralnego Związku Górników.

Obecnie tow. Stanisław Morgoń jest wiceprzewodniczącym Centralnego Związku Zawodowego Górników oraz członkiem Komisji Centralnej Związków Zawodowych w Warszawie.

Wilhelm Bobek

Tow. Wilhelm Bobek urodził się 7. 1. 1889 r. w Ornontowicach powiat pszczyński. Ojciec był hutnikiem w Gliwicach.

Już od wczesnej młodości poświęcił się pracy niepodległościowej. Jako uczeń wstąpił w roku 1903 do tajnej organizacji niepodległościowej młodzieży gliwickiej, założył tajną szkołę polską dla młodzieży w Łabędach. W roku 1905 wstąpił do Polskiej Partii Socjalistycznej.

Studiował ekonomię, nauki polityczne, prawo międzynarodowe i polityczne dziennikarstwo na uniwersytecie w Lipsku.

W roku 1918 wstąpił jako redaktor do „Gazety Robotniczej”, był również redaktorem „Powstańca” i wydawcą „Śląskiego Przeglądu Gospodarczego”.

Był uczestnikiem trzech Powstań Śląskich i oficerem sztabu Polskiej Organizacji Wojskowej na Górnym Śląsku.

W I-szym Powstaniu Śląskim dowodził grupą operacyjną na odcinku Szopienice — Nikisz, gdzie został ranny.

W II-gim Powstaniu dowodził grupą destrukcyjną najpierw w Katowicach, następnie w Łabędach w powiecie gliwickim.

W III-cim Powstaniu Śląskim był zastępcą dowódcy III-go batalionu 2 p. p. Zabrzeżskiego i brał udział w walkach przy zajęciu powiatu gliwickiego oraz w walkach pod Kędzierzyna, Starym Koźlem, Bierawą, Januszkowicami, Wielmożowicem i Górą Św. Anny.

W okresie plebiscytowym był członkiem Komisariatu Plebiscytowego na G. Śląsk i kierownikiem plebiscytowym powiatu gliwicko-toszeckiego. Po powrocie w r. 1921 powołany na I-szego Wiceprezesa Naczelnej Rady Ludowej Górnego Śląska, przygotowywał administrację polską tworzącego się wówczas Województwa Śląskiego. Wykonując to zadanie oddał wspólnie z prezesem Naczelnej Rady Ludowej ziemię śląską w ręce przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej, dokonując Zjednoczenia Górnego Śląska z Macierzą w dniu 16 lipca 1922 roku.

W r. 1922 brał również udział w rokowaniach i układach genewskich i polsko-niemieckich w sprawie unormowania i zlikwidowania własności i zarządu niemieckiego obszaru plebiscytowego.

Po przyłączeniu Śląska do Polski wybrany został w r. 1922 posłem z ramienia PPS, do Sejmu Śląskiego powiatu katowickiego i członkiem Śląskiej Rady Wojewódzkiej, który to mandat piastował do roku 1930. Poza tym pracował jako ekspert w Komisjach Sejmu Śląskiego i to w Komisji Szkolnej, Socjalnej, Budżetowej i Samorządowej.

W następnym okresie był do roku 1939 wicedyrektorem Wyższego Urzędu Ubezpieczeń i przewodniczącym

i przewodniczącym II Izby Orzekającej w Katowicach. Jest współzałożycielem Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego. Do roku 1939 był wiceprezesem Związku Peowików Okr. Śląskiego oraz Prezesem Związku Ochootników Armii Polskiej Okr. Śląskiego. W czasie mobilizacji wstąpił dnia 25. 8. 1939 r. ochotniczo do służby wojskowej i brał udział w walkach z Niemcami jako dowódca batalionu Peowików Śląskich.

Podczas okupacji niemieckiej r. 1939 do 1945 tow. Bobek brał czynny udział w walce z okupantem. Dwukrotnie też był przez Niemców więziony.

Po wyzwoleniu był pomocny przy organizowaniu administracji polskiej miasta Katowic. Obecnie zaś pracuje w Mikołowskim Zjednoczeniu Przemysłu Węglowego.

Wiktor Labus

Urodził się dnia 19 października 1904 r. w Szopienicach jako syn górnika.

Po ukończeniu szkoły powszechnej, jako młodociany robotnik zaczął pracę na kopalni „Janów”. Brał tam udział w rewolucyjnym ruchu robotniczym, następnie został członkiem Wólnych Związków Zawodowych — jako aktywny działacz robotniczy.

W roku 1924 został zredukowany za udział w strajku.

W roku 1928 udało mu się odzyskać pracę na kopalni „Janów”, gdzie wstąpił do K. P. P., kontynuując walkę o prawo robotników.

W czasie okupacji pracował w dalszym ciągu na kopalni „Janów”.

W roku 1944 wespół ze swymi towarzyszami zorganizował komórkę P. P. R.

Obecnie pracuje jako górnik na kopalni „Janów”.

Tow. Wiktor Labus znany jest i ceniony wśród górników, jako aktywny działacz i oddany klasie robotniczej bojownik o sprawiedliwość społeczną.

Mimo swych dużych zasług nie ubiegł się on o wysokie stanowiska, lecz pozostał na ciężkim odcinku pracy górników.

Tow. Wiktor Labus jest kandydatem Bloku Stronnictw Demokratycznych listy Nr 3, w Okręgu Wyborczym Nr 40.

Gerhard Minkus

Tow. Minkus Gerhard urodził się dnia 4 września 1913 r. w Mikulczycach, jako syn górnika.

Od najmłodszych lat Gerhard Minkus pracował ciężko ucząc się równocześnie. Matka jego, uczestniczka powstań śląskich wychowywała go w duchu patriotyzmu. Za działalność wolnościową matki, władze niemieckie wysiedliły ją wraz z dziećmi z mieszkania, pozostawiając bez środków do dalszej egzystencji.

Ukończywszy w ciężkich warunkach szkołę powszechną, wstąpił na praktykę murarską. W roku 1931 władze niemieckie skazały go na 3 lata ciężkiego więzienia.

Po objęciu władzy przez Hitlera, warunki w więzieniu znacznie się pogorszyły.

Tow. Gerhard Minkus znany był wówczas wśród współtowarzyszy niedoli jako moralny przywódca więźniów politycznych.

Z końcem 1933 r. udało mu się zbiec z więzienia do Polski, gdzie został aresztowany i oddany do dyspozycji niemieckiej ambasady.

Na skutek interwencji Zw. Polaków w Niemczech, udało mu się uniknąć powrotu do Rzeszy. Dostawiony jednak został do więzienia śledczego w Warszawie.

Po uwolnieniu osiedlił się w Tarnowskich Górach, skąd w okresie współpracy sanacji z Niemcami hitlerowskimi, starostwo polskie wypowiedziało mu pobyt jako „niepewnemu politycznie”.

W roku 1936 aresztowany został na pograniczu niemieckim przez gestapo i skazany na 2 lata więzienia. Po zwolnieniu wysłano go na przymusowe roboty do Westfalii. Obecnie pracuje jako górnik na kop. Mikulczyce.

Tow. Minkus Gerhard należy do tych działaczy Śląska Opolskiego, którzy sprawę wyzwolenia narodowego łączyli zawsze z walką o sprawiedliwość społeczną.

Wśród kandydatów na posła z ramienia Bloku Demokratycznego reprezentuje tow. Minkus najofiarniejszą grupę klasy robotniczej — górników.

Tow. Gerhard Minkus kandyduje z listy Bloku Stronnictw Demokratycznych (3) z Okręgu Wyborczego nr 43.

Oddając swój głos za Blokiem Stronnictw Demokratycznych głosujesz za likwidacją band rabunkowych i faszystowskiego podziemia zbrodniarzy, dywersantów i sabotażystów

**Oddając głos na tę listę
głosujesz:**

**za swobodami demokratycznymi
dla ogółu obywateli prócz faszystów
i łamiących prawo reakcjonistów**

Wybory - manifestacją świata pracy

Wybory dnia 19 stycznia 1947, są pierwszymi wyborami demokratycznymi w Polsce. Po raz pierwszy od czasu istnienia sejmu w Polsce — od chwili uchwalenia Konstytucji 3-cio majowej — ma świat pracy możliwość całkowitego wypowiedzenia się, postawienia swoich kandydatów i wybrania ich. Nigdy jeszcze na listach wyborczych nie było tylu robotników, pracowników umysłowych i chłopów. I nigdy jeszcze listy kandydatów nie wyrażały i nie reprezentowały interesów całego narodu, całego społeczeństwa jak lista Bloku Demokratycznego. Lista Nr 3. Pamiętamy listy kandydatów do sejmu w latach 1919—1939. Ile list reprezentujących interesy kapitału, właścicieli fabryk, obszarników i wielu innych zwal-

czano nie tylko kandydatów robotniczych, ale zwalczało się między sobą. Sejmy wybrane wówczas przedstawiały rojowisko sprzecznych ze sobą celów, gniazda intryg zawiązywanych dla uzyskania doraźnych korzyści, często ze szkodą dla kraju i społeczeństwa. Jak często byliśmy świadkami gorszących zajęć, gdy zbyt zacietrzewieni obrońcy swych klas i przywilejów posuwali się do obelg a nawet rękoczynów zamieniając sejm w karczmę, obniżając powagę przedstawicieli narodu.

Blok Demokratyczny reprezentuje interesy całego społeczeństwa. Posłowie Bloku wybrani z listy Nr 3 będą pracować nad zapewnieniem krajowi spokoju, ładu i dobrobytu. Całemu społeczeństwu bez względu na zawód, po-

chodzenie czy wyznanie da sejm wybrany z listy Nr 3 możliwość pracy i spokojnego jej wykonywania.

Świat pracy uda się w dniu 19 stycznia 1947 manifestacyjnie do urn oddając swe głosy na listę Nr 3,

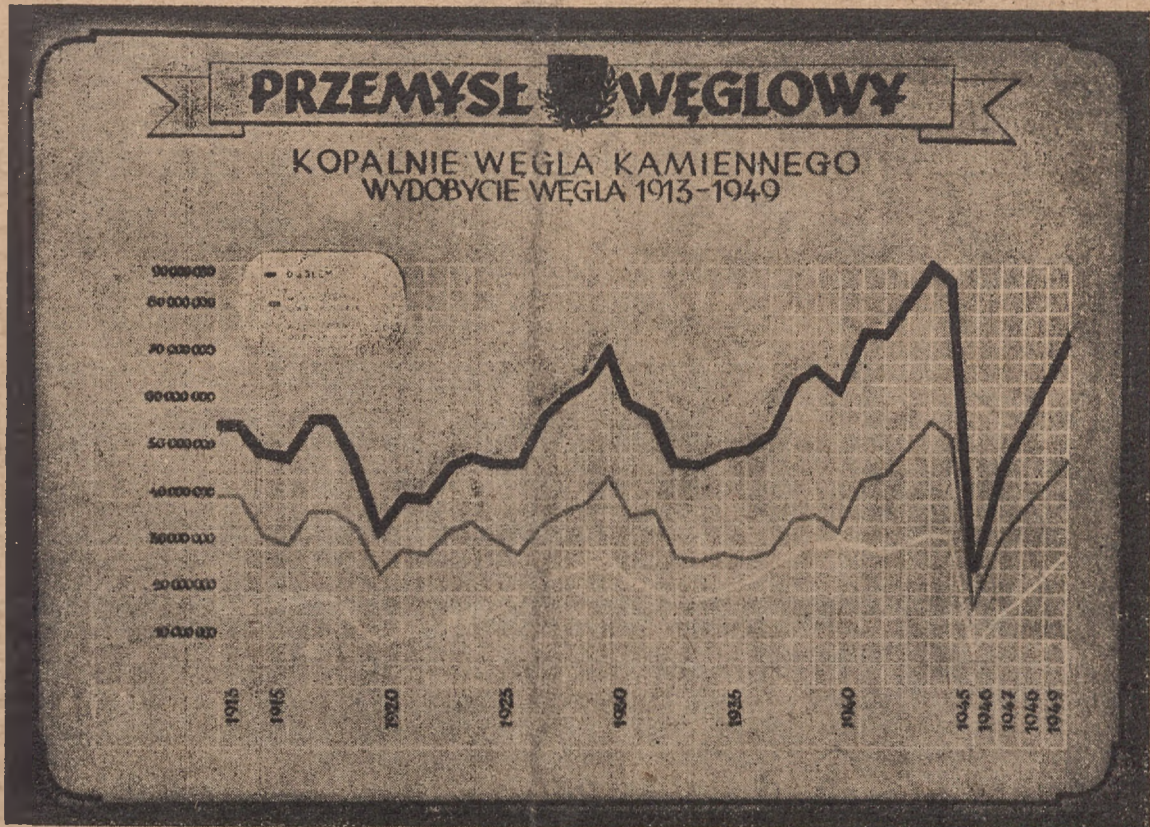
aby zapewnić sobie spokój,
aby stworzyć sobie warunki
pracy i jej rozwoju,
aby utwierdzić swe zdobycze
socjalne,
aby utrwalić w Polsce de-
mokratyczne rządy jedności
narodowej,

Świat pracy głosuje wraz ze swymi rodzinami manifestacyjnie na listę Bloku Demokratycznego Nr 3. (KHW)

**Oddając głos na tę listę
głosujesz:**

**za wolną, niepodległą
i suwerenną Polską Ludową!**

Zwycięski Blok Demokratyczny zrealizuje 3-letni plan gospodarczy

